

**UCHWAŁA NR XVII/126/2020
RADY GMINY CHARSZNICA**

z dnia 27 października 2020 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2021 - 2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U. z 2020 roku, poz. 713), w związku z art. 10, ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz. 852 z późn. zm.) -

RADA GMINY CHARSZNICA UCHWAŁA CO NASTĘPUJE:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata **2021 - 2026**, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwala się plan finansowy wydatków w 2021 roku, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Charsznica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Zdzisław Uchto

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Rady Gminy Charsznica
Nr XVII/ /2020
z dnia 27.10.2020 roku

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY CHARSZNICA
NA LATA 2021 - 2026

SPIS TREŚCI PROGRAMU

I. WSTĘP

II. WSTĘPNA OCENA SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMU NARKOTYKÓW I NARKOMANII

III. ZDIAGNOZOWANE OBSZARY PROBLEMOWE I PRZYCZYNY

IV. CELE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

V. ZADANIA/PROJEKTY GMINNEGO PROGRAMU

VI. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

VII. ŹRÓDŁA , ZASADY KOORDYNACJI, ORGANIZACJI I FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

VIII. INNE DZIAŁANIA – BIEŻĄCA OBSŁUGA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

IX. PLAN FINANSOWY WYDATKÓW W 2021 ROKU

I. WSTĘP

Według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, **narkomania to:** „*stale lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*”. W niniejszym opracowaniu zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala zjawiska wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 rok został opracowany w oparciu o wymogi ustaw:

- ◆ Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 852 z póź. zm.)
- ◆ Ustawy o Zdrowiu Publicznym z dnia 11 września 2015 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz 2365 z póź. zm.).
- ◆ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 (Dz. U. 2016 r. poz.1492)
- ◆ Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z póź. zm.).

Program został opracowany przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Charsznica.

II. WSTĘPNA OCENA SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMU NARKOTYKÓW I NARKOMANII

Oceny dokonano w oparciu o:

- ◆ Diagnozę problemów społecznych opracowaną przez Oficynę Profilaktyczną w Krakowie dla Gminy Charsznica.
- ◆ Zebrane i analizowane dane statystyczne własne i innych instytucji.

Analiza danych instytucjonalnych

Położenie gminy Charsznica

Gmina Charsznica jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa małopolskiego, w powiecie miechowskim. Od południa graniczy z gminą Gołcza, od wschodu z gminą miejsko-wiejską Miechów oraz gminą wiejską Książ Wielki, od strony zachodniej z gminami Wolbrom i Żarnowiec, natomiast od strony północnej graniczy z gminą Kozłów.

W skład gminy wchodzi 18 sołectw: Miechów – Charsznica, Charsznica, Chodów, Chodowiec, Ciszowice, Dąbrowiec, Jelcza, Marcinkowice, Podlesice, Pogwizdów, Szarkówka, Swojczany, Tczyca, Uniejów Kolonia, Uniejów Parcela, Uniejów Rzędziny, Wierzbie i Witowice. Siedzibą gminy jest miejscowość Miechów-Charsznica.

Dane demograficzne

W 2020 r. gminę Charsznica zamieszkiwało 7 397 osób, z czego 3 761 stanowiły kobiety, a 3 636 mężczyźni. Mieszkańców do 18 roku życia było 1 202 osób, między 18 a 60 rokiem życia – 4 186 osób, a powyżej 60 roku życia – 2009 osób.

Tabela 1. Dane demograficzne

	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
Ogółem	7397	3761	3636
do 18 lat	1202	585	617
od 18 do 60 roku życia	4186	2033	2153
powyżej 60 roku życia	2009	1143	866

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy

Sieć szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Charsznica przedstawia się następująco:

- Szkoła Podstawowa im. Antoniego Malatyńskiego w Miechowie –Charsznicy
- Szkoła Podstawowa w Tczycy

Sieć publicznych przedszkoli :

- Przedszkole Samorządowe w Charsznicy
- Punkt Przedszkolny w Tczycy.

Ponadto w Gminie Charsznica funkcjonują placówki oświatowe prowadzone przez osoby fizyczne:

- Szkoła Podstawowa w Pogwizdowie
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Swojczanach

W roku szkolnym 2020/2021.

Dzieci i młodzież uczące się w szkołach na terenie gminy Charsznica:

- ◆ przedszkole – 63 dzieci
- ◆ szkoły podstawowe plus zerówka i punkty przedszkolne - 663 uczniów

Analiza używania narkotyków

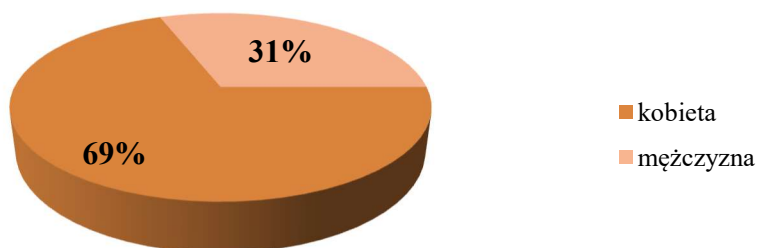
Badania zostały przeprowadzane w marcu 2020 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 141 osób. Dorośli mieszkańcy 60 osób, uczniowie 65 osób, sprzedawcy 16 osób.

Badanie dzieci i młodzieży na terenie gminy Charsznica

Struktura badanej próby

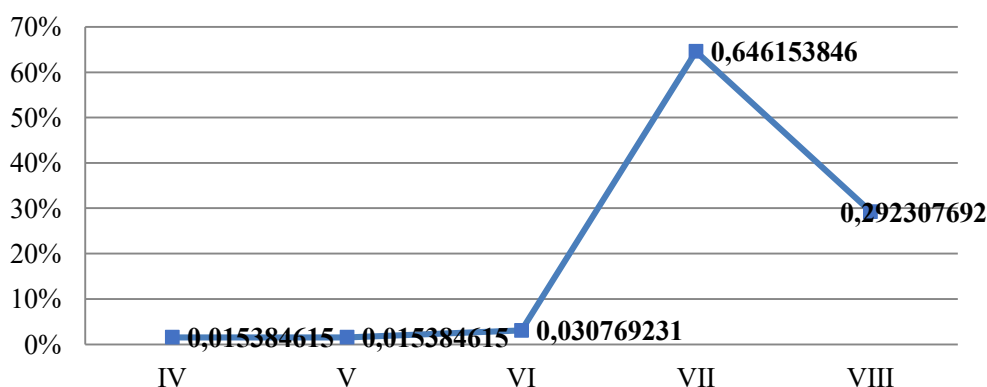
W badaniu ankietowym na terenie gminy Charsznica wzięło udział 65 uczniów, gdzie 31% próby stanowili chłopcy, a 69% dziewczęta.

Wykres 1. Twoja płeć:

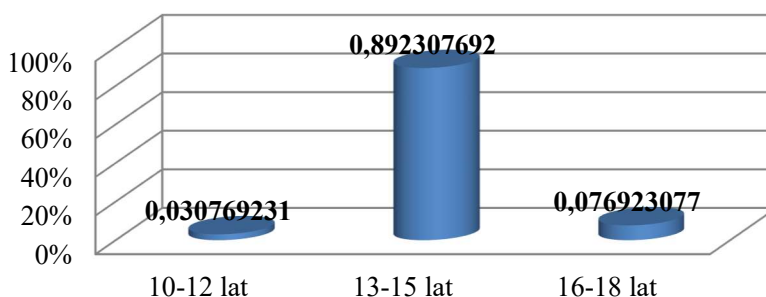
Wśród badanych uczniów, najliczniejszą grupę stanowili uczniowie klasy VII szkoły podstawowej (65%) i klasy VIII (29%). 3% badanych było uczniami klasy VI, 2% klasy IV i V.

Wykres 2. Klasa:

Najliczniejszą grupę badanych stanowili ankietowani w przedziale wiekowym 13-15 lat (89%), a następnie uczniowie między 16 a 18 rokiem życia (8%). 3% badanych miało 10-12 lat.

Wykres 3. Wiek:

Ocena zjawiska sięgania przez dzieci i młodzież po substancje psychoaktywne

Zjawisko sięgania po substancje psychoaktywne (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze) przez młodzież jest jednym z problemów społecznych. Młodzież sięga nie tylko po legalne używki – alkohol i papierosy, ale także po nielegalne, a więc narkotyki i tzw. dopalacze. Według obserwatorów i badaczy zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież w ciągu lat następują zmiany w popycie na różnego rodzaju substancje.

W latach 90. XX w. w wyniku transformacji ustrojowej poza wzrostem gospodarczym nastąpił wzrost dostępu do narkotyków syntetycznych, takich jak amfetamina czy ecstasy.

W ostatnich latach dostrzegalne jest zjawisko pojawiania się nowych narkotyków, tzw. dopalaczy.

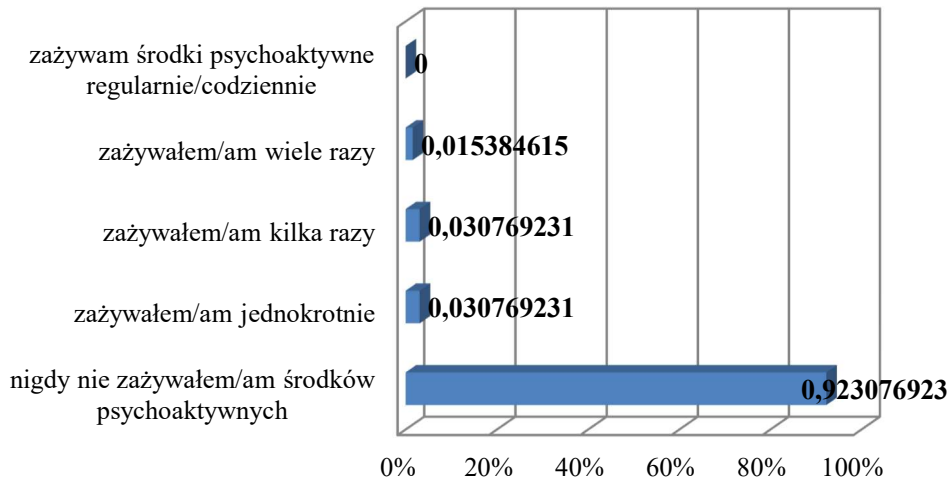
W 2010 r. w Europie wykryto ponad 40 nowych substancji psychoaktywnych, a w Polsce działało w tym czasie ponad 1400 sklepów z tzw. dopalaczami. Znacznie zwiększyła się też podaż substancji

legalnych, np. papierosów i alkoholu, którym towarzyszą kampanie promocyjne i reklamowe. Zmieniają się również postawy społeczne wobec substancji psychoaktywnych. W polskim parlamencie jedna z partii politycznych chciałaby zalegalizować narkotyki, a Marsze Wyzwolenia Konopi gromadzą coraz więcej zwolenników¹.

Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Konsumpcja substancji psychoaktywnych i wzrost zainteresowania nim wśród osób młodych wiązany jest ze zmianami systemowymi w Polsce, które spowodowały większą dostępność do narkotyków oraz umożliwiły wejście na polski rynek nowych substancji psychoaktywnych. Problem stał się na tyle istotny, że w latach 1999-2001 przeprowadzono pierwszy Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii. Na początku XXI wieku dostrzeżono spadek konsumpcji narkotyków. W ostatnich latach dostrzegalne jest obniżenie zainteresowania młodych osób sięganiem po narkotyki, jednak nastąpił wzrost używania marihuany i haszyszu, które uważane są przez wielu za narkotyki miękkie i nieszkodliwe. Nowym zagrożeniem są substancje psychoaktywne powszechnie zwane dopalaczami, które mają działanie podobne do narkotyków. Ich skład nie do końca jest znany, a na rynku wciąż pojawiają się ich nowe rodzaje. Wyniki kontroli przeprowadzonej przez NIK w 2013 r. wskazały, że narkotyzowanie się jest jedną z form patologii, z jaką spotykają się w szkołach uczniowie. Ponad 30% uczniów przyznało, że było świadkiem narkotyzowania się lub słyszało o takich sytuacjach od koleżanek i kolegów². Na początek uczniowie zostali zapytani o to, ile razy w życiu zdarzyło się im zażywać środki psychoaktywne. 92% nigdy nie zażywało środków psychoaktywnych, a 3% twierdzi, że sięgnęło po nie jednokrotnie, kolejne 3% brało je kilka razy, a 2% wiele razy.

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?

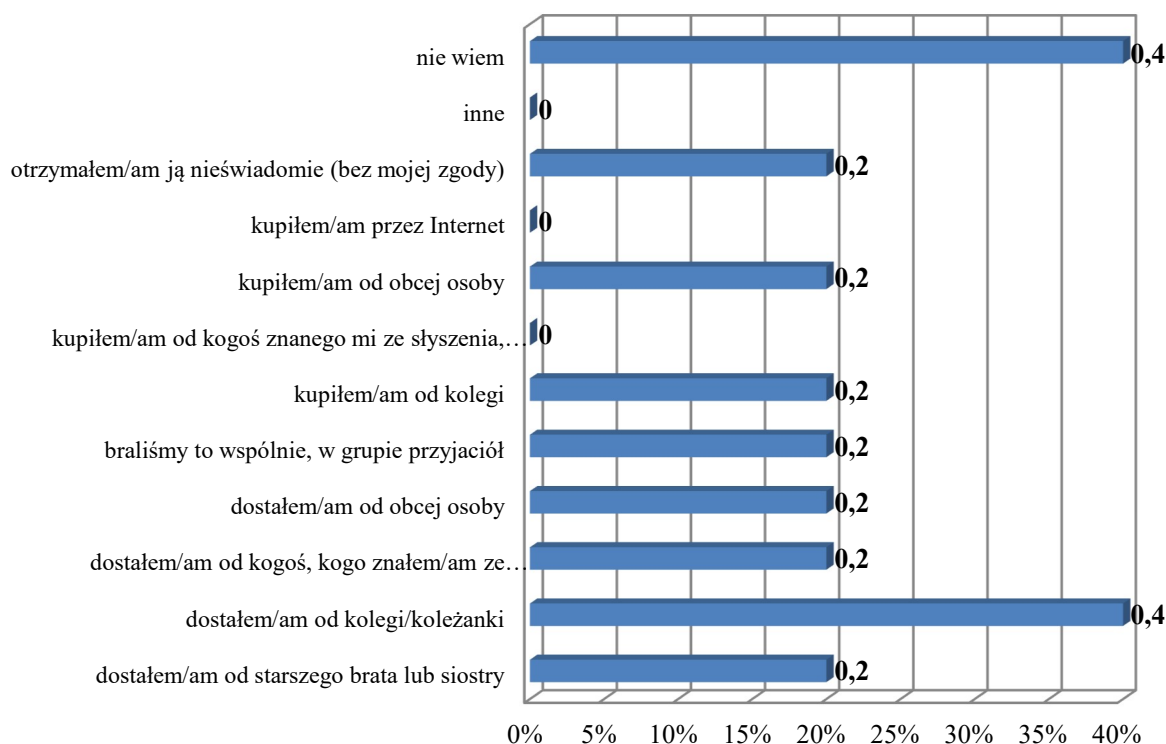
Na kolejne pytanie dotyczące zażywania środków psychoaktywnych odpowiedź mogły udzielić tylko te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż zażywają środki psychoaktywne.

Dane dotyczące sposobu pozyskania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież prezentuje poniższy wykres.

¹ *Młodzież 2013*, CBOS i KBPN, Warszawa 2014

² *Przeciwdziałanie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Informacja o wynikach kontroli*, NIK, KNO-4101-03-00/2013, s. 12.

Wykres 5. Skąd wziąłeś/ęłaś tę substancję?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zapytano respondentów o wiek pierwszego spożycia substancji psychoaktywnych. Inicjację narkotykową 50% uczniów przeszło mając 11-13 lat, kolejne 50% miało wówczas 14-16 lat.

Tabela 2. Ile miałeś/aś lat, kiedy po raz pierwszy zażyłeś/aś jakieś narkotyki/ dopalacze/ inne środki psychoaktywne?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	0%	0
11-13 lat	50%	2
14-16 lat	50%	2
17-18 lat	0%	0

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, po narkotyki/dopalacze sięgnęło 40% badanych, z czego 20% zażywało je 1-2 razy, kolejne 20% 3-4 razy. 60% badanych uczniów będących po inicjacji narkotykowej, w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem nie zażywało środków psychoaktywnych.

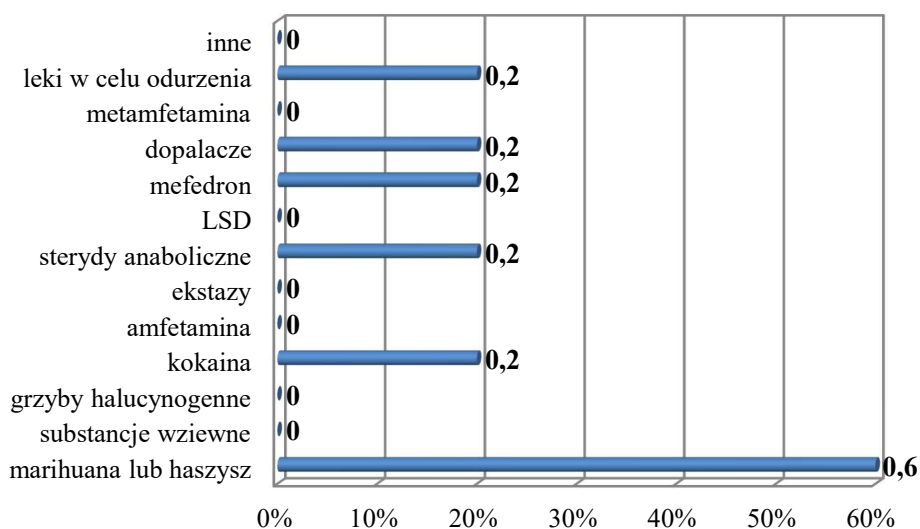
Tabela 3. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni	60%	3
1 – 2 razy	20%	1
3 – 4 razy	20%	1
5 – 10 razy	0%	0
więcej niż 10 razy	0%	0

Ankietowani najczęściej sięgają po marihuanę lub haszysz (60%). W dalszej kolejności wskazali na: kokainę (20%), sterydy anaboliczne (20%), mefedron (20%), dopalacze (20%) oraz leki

w celu odurzenia się (20%).

Wykres 6. Jakie były to substancje?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W związku z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy część uczniów doświadczyło problemów, z czego: 20% miało problemy w rodzinie, w szkole – 20% oraz kłopoty finansowe – 20%. Kolejne 20% miało problemy z Policją, jak również brało udział w kłótni lub bójce – 20%. 60% ankietowanych twierdzi, że nie doznało żadnych nieprzyjemności z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy.

Tabela 4. Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
problemy w szkole	20%	1
problemy finansowe	20%	1
problemy w rodzinie	20%	1
pogorszenie relacji koleżeńskich	0%	0
problemy z Policją	20%	1
wypadek lub uszkodzenie ciała	0%	0
kłótnia lub bójka	20%	1
nie miałem/am przykrych doświadczeń	60%	3
inne	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100

Pytania skierowane do ogółu badanych.

Badani uczniowie twierdzą, że najłatwiejsze w pozyskaniu są: alkohol – 62%, papierosy – 51% i e-papierosy – 45%. Większe trudności mieliby w zdobyciu dopalaczy (dla 9% zdobycie jest łatwe) i narkotyków (dla 17% zdobycie jest łatwe).

Tabela 5. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to:

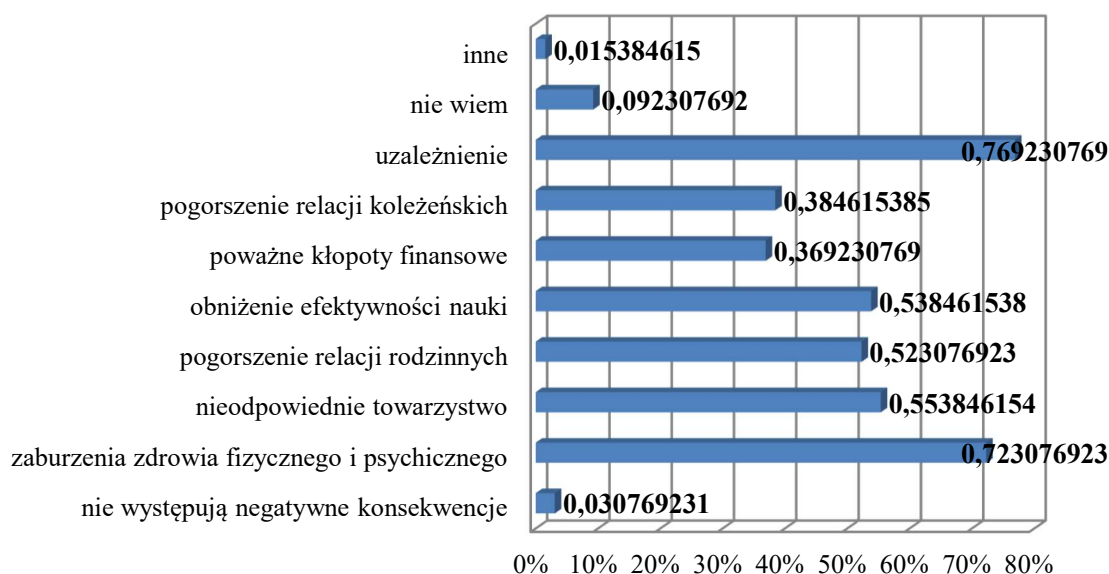
	łatwe	trudne	nie wiem
narkotyki	17%	17%	66%
dopalacze	9%	20%	71%
alkohol	62%	14%	25%
papierosy	51%	18%	31%
e-papierosy	45%	15%	40%

W kolejnym pytaniu badani mieli określić, szkodliwość substancji psychoaktywnych dla zdrowia. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 85% ankietowanych uważa, że dopalacze są bardzo szkodliwe dla zdrowia, 80% wskazało na narkotyki, 48% - papierosy, 43% - e-papierosy i 28% - alkohol.

Tabela 6. Jak oceniasz szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?

	bardzo szkodliwe	szkodliwe	w małym stopniu szkodliwe	nieszkodliwe	nie wiem
papierosy	48%	42%	3%	5%	3%
e-papierosy	43%	32%	11%	11%	3%
alkohol	28%	45%	20%	5%	3%
narkotyki	80%	8%	8%	0%	5%
dopalacze	85%	8%	3%	0%	5%

Według ankietowanych negatywnymi konsekwencjami związanymi z zażywaniem substancji psychoaktywnych może być uzależnienie – 77% oraz zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego - 72%, a także nieodpowiednie towarzystwo - 55%. Do konsekwencji używania środków psychoaktywnych można zaliczyć obniżenie efektywności nauki - 54%, pogorszenie relacji rodzinnych – 52%, jak również pogorszenie relacji koleżeńskich - 38% i poważne kłopoty finansowe - 37%. 9% nie ma wiedzy na temat tego, jakie skutki może przynieść uzależnienie od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i palenia papierosów, a 3% uczniów twierdzi, iż one nie występują.

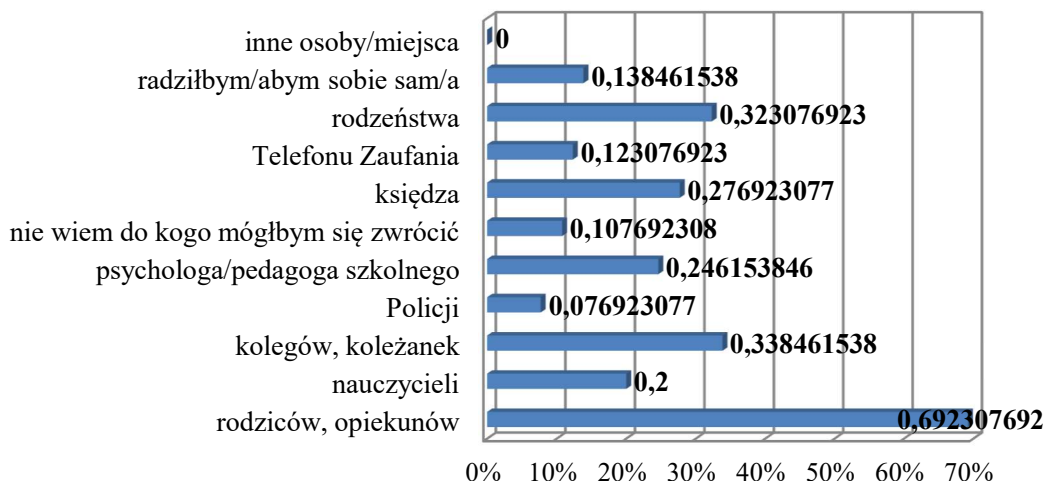

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie w sytuacji problemowej wynikającej z używania substancji psychoaktywnych zwróciliby się o pomoc do rodziców i opiekunów - 69%, jak również do kolegów/koleżanek - 34%.

W dalszej kolejności wskazali na: rodzeństwo – 32%, księdza – 28%, psychologa/pedagoga szkolnego – 25%, nauczycieli – 20%, Telefon Zaufania – 12% i Policję - 8%. 11% ankietowanych nie ma wiedzy, gdzie można otrzymać pomoc w związku z problemami wynikającymi z używania środków psychoaktywnych, a 14% deklaruje, że radziłoby sobie samemu.

Wykres 7. Do kogo zwrócił(a)byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Badanie dorosłych mieszkańców na terenie gminy Charsznica

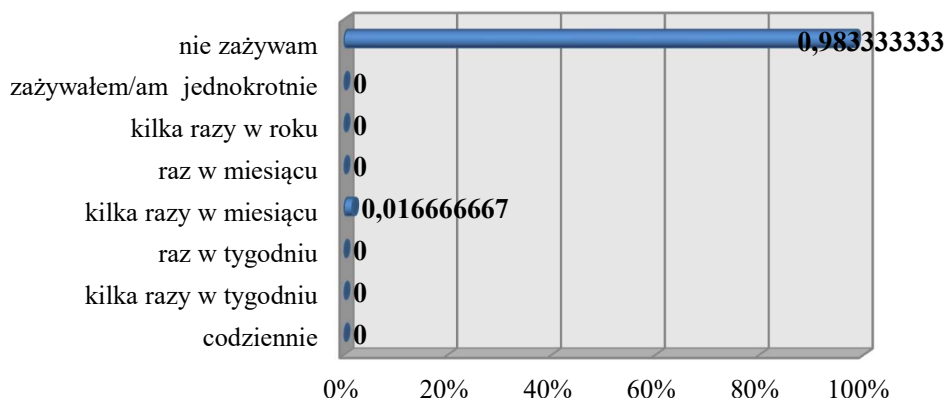
W badaniu dorosłych mieszkańców gminy Charsznica wzięło udział 60 respondentów. Ankietowanym zadano pytania z zakresu uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy.

Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

W kolejnym bloku tematycznym poruszono problem używania narkotyków z perspektywy dorosłych mieszkańców. Celem było poznanie opinii oraz doświadczeń respondentów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

W pierwszym pytaniu ankietowani zostali zapytani o zażywanie narkotyków. 2% badanych ma za sobą inicjację narkotykową, gdzie sięga po nie kilka razy w miesiącu.

Wykres 8. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?

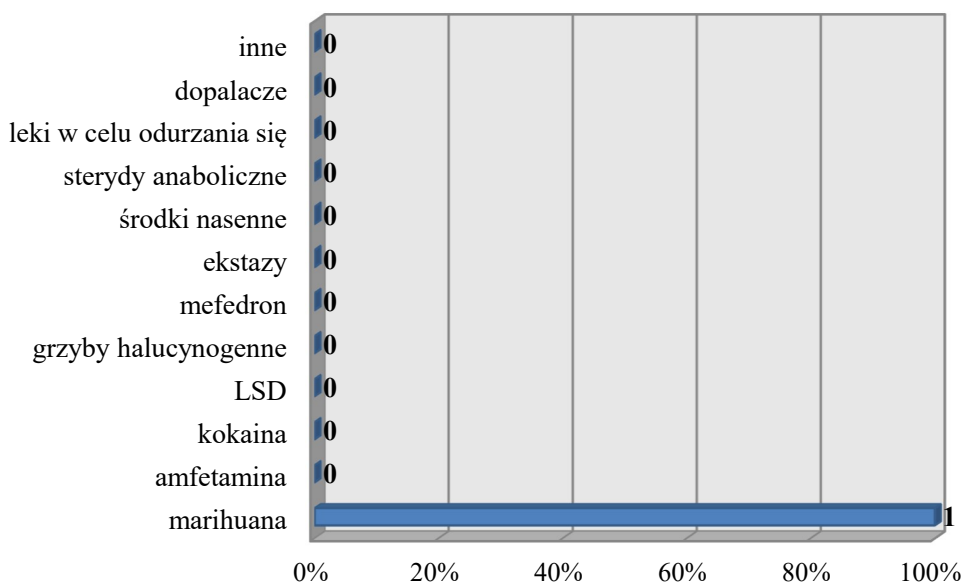

Na kolejne pytanie dotyczące zażywania narkotyków odpowiedź mogły udzielić tylko te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, że miały z nimi styczność.

Badani będący po inicjacji narkotykowej, zazwyczaj sięgają po marihuanę – 100%. Nie mieli

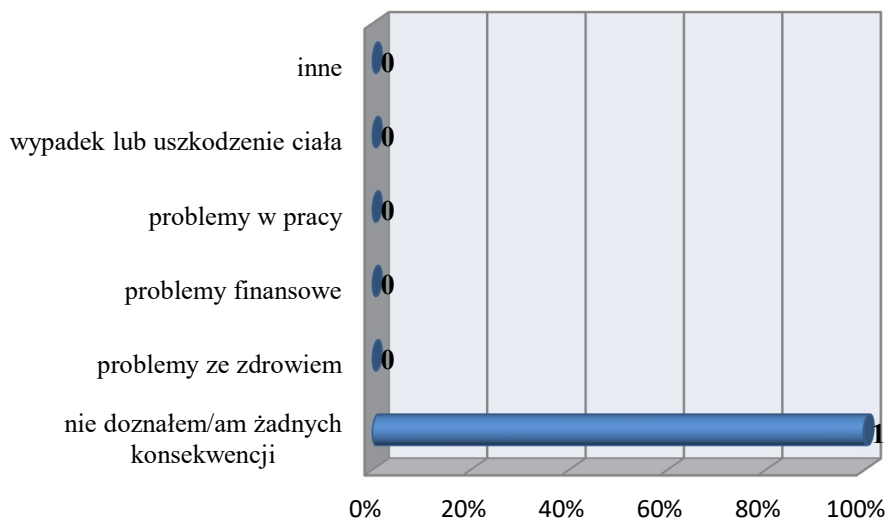
do czynienia z pozostałymi substancjami psychoaktywnymi.

Wykres 9. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

Żaden z badanych nie doznał przykrych konsekwencji wynikających z zażywania środków psychoaktywnych.

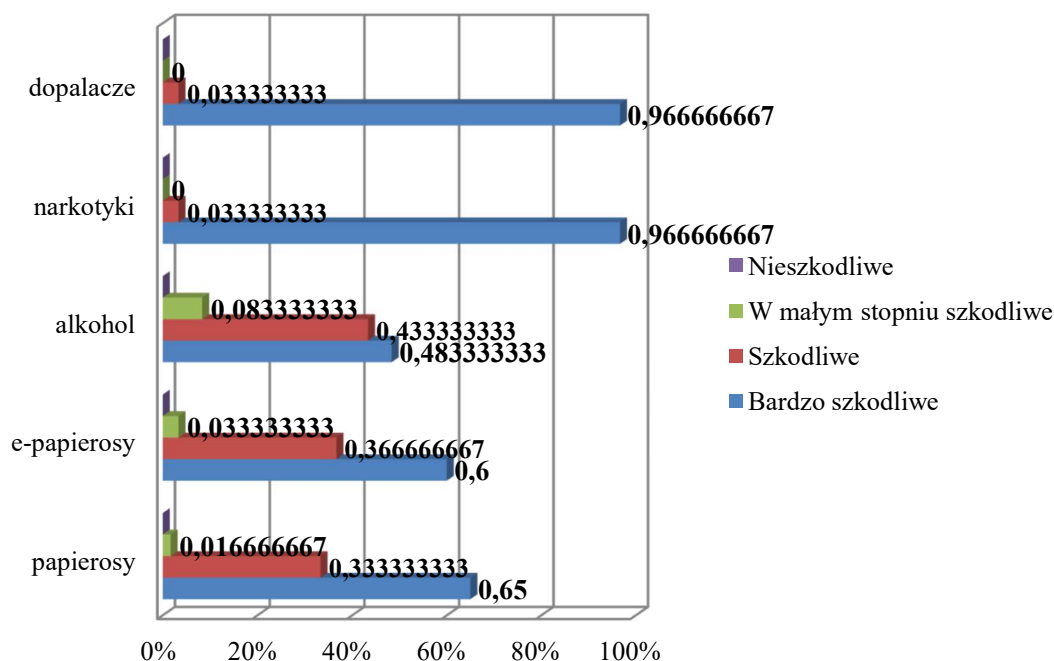
Wykres 10. Czy doznał/a Pan/i przykrych konsekwencji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych?

Mieszkańcy zostali poproszeni ponadto o ocenę szkodliwości narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów oraz e-papierosów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

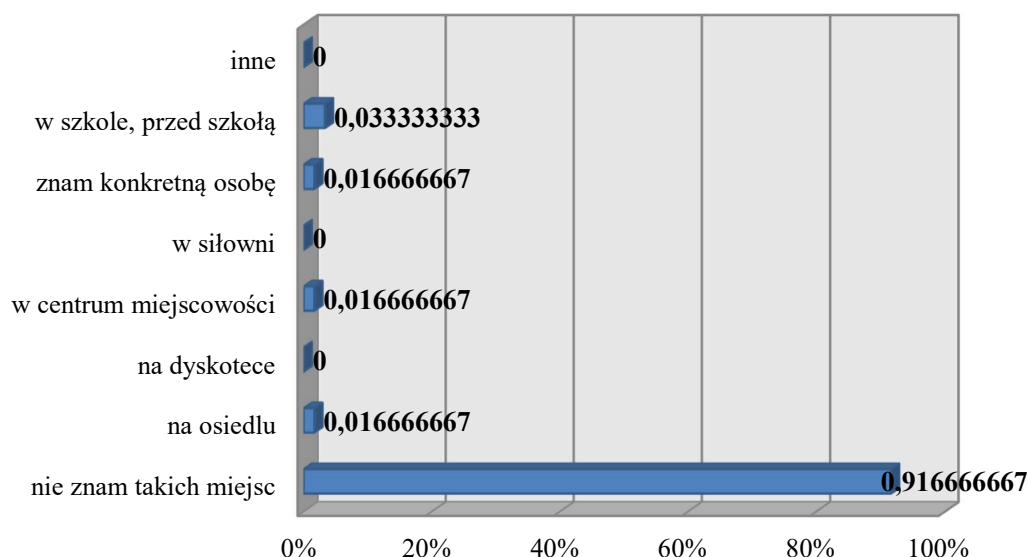
- narkotyki są bardzo szkodliwe dla 97% ankietowanych, a szkodliwe dla 3% badanych;
- dopalacze są bardzo szkodliwe w opinii 97% respondentów, a szkodliwe dla 3%;
- w ocenie 48% ankietowanych alkohol jest bardzo szkodliwy, 43% szkodliwy, natomiast dla 8% badanych jest on szkodliwy w małym stopniu;
- papierosy są bardzo szkodliwe dla 65% ankietowanych, szkodliwe dla 33%, natomiast dla 2% badanych są szkodliwe w małym stopniu;
- dla 60% osób e-papierosy są bardzo szkodliwe, dla 37% szkodliwe, a w opinii 3% badanych są w małym stopniu szkodliwe.

Wykres 11. Jak ocenia Pan/i szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?

Weryfikacji poddano również znajomość ankietowanych w związku z miejscami w ich miejscowości, gdzie mogliby zakupić narkotyki lub dopalacze. Większość badanych deklaruje, że nie zna takich miejsc (92%), a 3% badanych jako miejsce zdobycia substancji psychoaktywnych podało szkołę. Miejscem zakupu takich środków według 2% ankietowanych może być osiedle i centrum miejscowości. 2% podaje, że zna konkretną osobę, od której można zdobyć narkotyki.

Wykres 12. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

Zasoby – realizatorzy gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

Realizatorami gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są między innymi:

- Wójt Gminy Charsznica
- Urząd Gminy – w szczególności:
 - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Punkt informacyjno konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień, ich rodzin i ofiar przemocy,
- GOPS,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Placówki oświatowe,
- Policja,
- Kluby sportowe „Spartak”, szkolny związek sportowy „ULKS”
- Organizacje Społeczne i Stowarzyszenia (harcerstwo, młodzieżowe drużyny pożarnicze OSP).

Używanie leków uspokajających, nasennych i przeciwbólowych

Bardzo znaczący odsetek młodzieży zaczyna sięgać (lub wcześniej już sięgało) po leki działające uspokajająco lub nasennie. W szkołach podstawowych 14,3% przyznaje się do używania leków a w gimnazjum 18,4%. Niepokojące jest to, że leki te otrzymywali od rodziców – w szkole podstawowej w 100% a w gimnazjum w 44,8%.

Pozostałe środki są zażywane sporadycznie - przez gimnazjalistów rzędu kilku procent i mieszczą się w granicach błędu statystycznego, nie muszą więc mieć znaczącej istotności statystycznej.

Dostępność narkotyków

Dostępność określana jest jako mała w grupach młodszych i rośnie wraz z wiekiem badanej młodzieży.

Im starsza młodzież, tym łatwiej może zdobyć różne substancje psychoaktywne w tym narkotyki. Również w opinii dorosłych (rodziców) dostępność narkotyków jest określana jako znikoma.

Wnioski

1. Podstawową substancją psychoaktywną używaną przez młodzież Charsznicy jest alkohol. Młodzi ludzie, którzy używają leki stanowią zdecydowaną mniejszość – jest ich na poszczególnych poziomach wieku do kilku procent ogółu młodzieży.
2. Najpopularniejsze narkotyki to leki.
3. Brak badań w grupie młodzieży szkół średnich.
4. Problem narkomanii, narkotyków nie jest tak widoczny jak np. problem alkoholizmu; istnieje lęk, obawa przed tym problemem, wiele osób, instytucji nie chce dostrzegać tego problemu.
5. Narkotyki budzą wśród młodzieży ciekawość, naturalną w wieku dojrzewania. Tylko niewielki odsetek młodzieży w tym wieku dowiaduje się na temat narkotyków po raz pierwszy.
6. Zauważa się brak informacji, dyskusji na temat mitów ze świata narkotyków, uleganie manipulacji ze strony dealerów oraz niedostrzeganie, szczególnie przez rodziców problemu narkomanii.

III. ZDIAGNOZOWANE OBSZARY PROBLEMOWE I PRZYCZYNY

Obszar 1. Niska świadomość i wiedza społeczeństwa na temat narkotyków, narkomanii

Przyczyny:

- niewystarczająca jakość i ilość programów edukacyjno – profilaktycznych w szkołach,
- słaba edukacja społeczna zwłaszcza rodziców,
- nieumiejętność rozmowy rodzica z dzieckiem nt. narkotyków,
- bagatelizowanie problemu narkomanii,
- brak lokalnych specjalistów w zakresie edukacji i profilaktyki narkomanii,
- brak działań medialnych, interwencyjnych mających wpływ na lokalną politykę przeciwdziałania narkomanii.

Obszar 2. Niedostateczna dostępność placówek poradnictwa oraz leczenia odwykowego

Przyczyny:

- brak placówki specjalistycznej oferującej pomoc dla młodzieży sięgającej po narkotyki oraz dla rodziców,
- słaba tematyczna współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Obszar 3. Dostępność narkotyków na terenie gminy Charsznica

Przyczyny:

- sąsiedztwo dużych aglomeracji – Kraków, Katowice,
- „cicha zмова” pomiędzy dilerem a nabywcą.

IV. CELE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Celem programu jest ograniczenie zjawiska narkomanii na terenie gminy Charsznica poprzez realizację działań przy pomocy i wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości lokalnych.

Przyjmując te kryteria dokonano wyboru dwóch pierwszych obszarów problemowych, których rozwiązywanie będzie celem niniejszego programu.

Trzeci obszar problemowy jest również bardzo ważny, jednak realizacja tych działań leży w sferze specjalistów i służb do tego odpowiednio wyposażonych i przygotowanych.

CEL GŁÓWNY GMINNEGO PROGRAMU:

OGRANICZENIE ZJAWISKA NARKOMANII NA TERENIE GMINY CHARSZNICA

Cele szczegółowe:

CEL SZCZEGÓŁOWY	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO POZYSKANIA WSKAŹNIKA
Podniesienie świadomości społecznej wiedzy na temat narkotyków, narkomanii	Ilość osób dorosłych, młodzieży objętych szkoleniem, programami	Ankiety-przed i po realizacji programu, listy obecności
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnienia i ich rodzin	Ilość osób korzystających z pomocy punktu, poradni	Informacje, sprawozdania, statystyki

V. ZADANIA/PROJEKTY GMINNEGO PROGRAMU

Realizacji każdego z wyżej wymienionych celów szczegółowych służą następujące zadania/projekty:

CEL SZCZEGÓŁOWY:

1. Podniesienie świadomości społecznej, wiedzy na temat narkotyków, narkomanii

Projekt/zadanie:

Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie skutków i konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.

Działania:

1. przeszkolenie kadry pedagogicznej szkół w zakresie programów profilaktycznych,

2. organizacja i finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
3. realizacja elementów programów profilaktycznych w świetlicach,

Efekt/rezultat:

1. przekazanie wiadomości nt. zagrożeń wynikających z zażywania narkotyków,
2. przygotowanie rad pedagogicznych i interwencji do prowadzenia interwencji profilaktycznych,
3. zaktualizowanie własnej kadry nauczycieli i pedagogów w każdej szkole do prowadzenia programów profilaktycznych,
4. zaktualizowanie bazy osób przeszkolonych w zakresie prowadzenia programów profilaktycznych.

Wskaźniki:

1. ilość przeszkolonej kadry nauczycielskiej,
2. ilość dzieci i młodzieży objętej programami profilaktycznymi,
3. ilość prowadzonych programów.

Projekt/zadanie:

Edukacja publiczna, podniesienie poziomu wiedzy o problemie narkotykowym dorosłych, w szczególności rodziców.

Działania:

1. informacje o realizacji gminnego programu,
2. udział rodziców w szkolnych programach profilaktycznych,
3. organizacja „wywiadówek profilaktycznych”,
4. zapraszanie dorosłych osób, rodziców do udziału w kampaniach antynarkotykowych,

Efekt/rezultat:

1. przekazanie wiadomości nt. zagrożeń wynikających z używania narkotyków,
2. zwiększenie zaangażowania rodziców w działaniach na rzecz przeciwdziałania narkomanii,
3. przygotowanie rodziców do rozmów ze swoimi dziećmi nt. narkomanii,
4. nauczanie rodziców umiejętności lepszej komunikacji z dziećmi.

Wskaźniki:

1. ilość rodziców biorących udział w szkolnych programach profilaktycznych,
2. ilość zorganizowanych „wywiadówek profilaktycznych” i ilość uczestniczących w nich rodziców.

Projekt/zadanie:

Rozwój ruchu młodzieżowych liderów środowiskowych, promowanie zdrowego, wolnego od nałogów stylu życia.

Działania:

1. szkolenie młodzieżowych liderów środowiskowych,
2. doskonalenie i wspieranie funkcjonowania osób merytorycznych spełniających rolę opiekuńczą, inicjującą i wychowawczą,
3. współdziałanie i finansowe wspieranie działań na rzecz organizacji imprez artystycznych, sportowych, rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy, promujących zdrowy styl życia, w tym np. dyskoteki bez używek,
4. udział młodzieży w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach mających na celu promocję i propagowanie stylu życia wolnego od nałogów.

Efekt/rezultat:

1. zwiększenie kręgu przeszkolonych liderów młodzieżowych,
2. zwiększenie atrakcyjności imprez bez używek,
3. pokazanie, że można bawić się bez używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Wskaźniki:

1. ilość szkoleń i przeszkolonych liderów młodzieżowych,
2. ilość osób biorących udział w tych przedsięwzięciach,
3. ilość imprez zorganizowanych mających na celu promocję zdrowego stylu życia,
4. ilość kampanii i osób w nich uczestniczących.

CEL SZCZEGÓŁOWY

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnienia i ich rodzin

Projekt/zadanie:

Utworzenie specjalistycznego punktu informacyjno – konsultacyjnego ds. narkomanii

Działania:

1. wydzielenie punktu ds. narkomanii z istniejącego punktu informacyjno – konsultacyjnego,
2. przeszkolenie konsultantów do prowadzenia punktu,
3. przeszkolenie osób i uruchomienie „telefonu zaufania”,
4. doposażenie punktu w środki audiowizualne,
5. zakup ulotek, materiałów informacyjnych, plakatów, literatury,
6. rozeznanie potrzeb i możliwości utworzenia środowiskowej grupy wsparcia dla osób eksperymentujących z narkotykami, biorącymi okazjonalnie,
7. zacieśnienie współpracy z placówką Monaru celem wymiany doświadczeń.

Efekt/rezultat:

1. poszerzenie zakresu kompetencji punktu informacyjno – konsultacyjnego,
2. zwiększenie dostępności do pomocy dla osób z problemem narkomanii oraz ich rodzin,
3. zapewnienie bezpieczeństwa (anonimowość) osobom korzystającym z pomocy punktu,
4. większa różnorodność oferty pomocowej,
5. podniesienie poziomu kompetencji osób udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym.

Wskaźniki:

1. ilość osób zatrudnionych w punkcie,
2. ilość osób korzystających z pomocy,
3. ilość porad udzielonych w punkcie,
4. ilość telefonicznych próśb o pomoc.

Projekt/zadanie:

Udział organizacji pozarządowych, wspierających osoby w zakresie rehabilitacji i powrotu do życia w trzeźwości w realizacji zadań programu.

Działania:

1. zorganizowanie spotkania z zarządami organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką rehabilitacji i powrotu do życia w trzeźwości i wolności od środków psychoaktywnych,

2. dofinansowanie działań organizacji pozarządowych podejmujących się realizacji zadań.

Efekty/rezultat:

1. udział organizacji w realizacji zadań programu,
2. zwiększenie świadomości członków organizacji nt. zagrożeń narkotykowych,
3. zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.

Wskaźniki:

1. ilość organizacji działających na terenie gminy zajmujących się problematyką pomocy,
2. ilość spotkań z zarządami organizacji,
3. ilość podjętych ofert współpracy.

VI. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie programu prowadzić będzie zespół, który program opracował, pod przewodnictwem Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Monitorowanie polegać będzie na:

- zbieraniu i analizie danych statystycznych dotyczących problemu narkotyków i narkomanii,
- dokonywaniu badań ankietowych wśród młodzieży,
- badaniach sondażowych wśród mieszkańców gminy,

Wskaźnikami monitoringu będą:

- ilość zgłoszeń do leczenia i podjęcia leczenia,
- korzystanie z innych form pomocy i wsparcia,
- notowania przez Policję w związku z używaniem narkotyków,
- postawy młodzieży wobec używania narkotyków,
- postawy społeczeństwa wobec problemu narkomanii i narkotyków.

Zebrane dane będą prezentowane i analizowane w celu:

- podjęcia decyzji dotyczących modyfikacji programu,
- działań korygujących,
- działań zapobiegawczych,
- niwelowania skutków nieprzewidzianych działań.

Zadaniem ewaluacji programu będzie ocena wartości programu w odniesieniu do przyjętych kryteriów i zbadanie czy cele programu (ogólny i szczegółowe) zostały osiągnięte i w jakim stopniu. Miarą realizacji celów będą wskaźniki przyporządkowane poszczególnym celom szczegółowym i zadaniom/projektom. Oceny wskaźników projektów/zadań dokonywał będzie zespół jak wyżej, natomiast ocenę wskaźników działań – realizatorzy wśród beneficjentów programu. Informację o stopniu realizacji programu Wójt Gminy przekazywał będzie Radzie Gminy Charsznica w terminie do 31 marca następnego roku po każdym roku sprawozdawczym objętym tym programem.

VII. ŹRÓDŁA, ZASADY KOORDYNACJI, ORGANIZACJI I FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Realizacją zadań gminnego programu przeciwdziałania narkomanii zajmuje się Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z pomocą Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pełnomocnik jest odpowiedzialny za merytoryczną i formalną prawidłowość wydatkowania środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu zwalczania narkomanii zgodnie z posiadanym upoważnieniem.

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środkami budżetu gminy i pochodzą w szczególności z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i są corocznie określone w planach finansowych działu 851, rozdział 85153 (Przeciwdziałanie Narkomanii).

VIII. INNE DZIAŁANIA – BIEŻĄCA OBSŁUGA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Celem pełnej realizacji zadań gminnego programu i osiągnięcia zamierzonych celów są również działania mające charakter pomocniczy takie jak: zakup materiałów i usług służących do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, finansowanie punktu informacyjno – konsultacyjnego, m. in.: opłaty telefoniczne i pocztowe, usługi internetowe, usługi poligraficzne, obsługa administracyjno – biurowa i gospodarcza, usługi reklamowe i promocyjne, materiały biurowe i eksploatacyjne, oprzyrządowanie i sprzęt komputerowy, programy komputerowe, materiały i środki do utrzymania czystości pomieszczeń, sprzęt, meble, urządzenia biurowe i techniczne na wyposażenie sal terapeutycznych i stowarzyszeń działających na rzecz trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

IX. PLAN FINANSOWY WYDATKÓW W 2021 ROKU

**PLAN FINANSOWY
DOCHODÓW I WYDATKÓW
NA 2021 ROK**

Dział 851 Ochrona zdrowia Gmina Charsznica
Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii

WYDATKI BIEŻĄCE OGÓŁEM: 3000,00 złotych

w tym:

Wspomaganie działań instytucji, 3000,00 złotych
organizacji pozarządowych i osób fizycznych
służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Plan finansowy dochodów i wydatków na realizację programu zwalczania narkomanii będzie co roku aktualizowany.